

จุฬารัตน์ ขาวคม 2548: ผลกระทบด้านเศรษฐกิจของการท่องเที่ยวต่อประชาชนท้องถิ่น ในอุทยาน
แห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อุทยานและนันทนาการ)
สาขาอุทยานและนันทนาการ ภาควิชาอนุรักษวิทยา ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ชนันท์ เอ็มพันธุ์, Ph.D. 153 หน้า
ISBN 974-9845-70-6

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลด้านเศรษฐกิจของประชาชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อศึกษาปริมาณและการกระจายของผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างจังหวัดตราด ที่มีต่อประชาชนท้องถิ่น ทั้งที่เป็นผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงเพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนท้องถิ่นต่อประโยชน์ที่ได้รับทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรท้องถิ่นในระดับครัวเรือนซึ่งเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว ทั้งหมด 192 ตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t -test, F -test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 58.3 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.6 มีอายุ 31 - 45 ปี ร้อยละ 48.4 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 61.5 ไม่ต้องการย้ายถิ่น ร้อยละ 34.4 มีอาชีพค้าขายหรือมีกิจการของตนเอง ร้อยละ 50.5 มีรายได้จากการท่องเที่ยว 50,000-100,000 บาทต่อปี

สำหรับผลการศึกษาระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว พบว่า ประเด็นผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวทางด้านบวกที่ปรากฏในระดับสูง คือ การสร้างงานสร้างอาชีพมากขึ้น เกิดการกระจายรายได้มากขึ้น มีการขยายการลงทุน การพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการ โครงสร้างด้านการผลิตมีการเปลี่ยนแปลง ส่วนประเด็นผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจของการท่องเที่ยวทางด้านลบที่ปรากฏในระดับสูง คือ การเปลี่ยนแปลง การถือครองที่ดิน การอพยพแรงงานจากถิ่นอื่น การนำเข้าแรงงานจากต่างถิ่น ค่าครองชีพสูงขึ้น สินค้ามีราคาสูงขึ้น สูญเสียศักยภาพด้านเศรษฐกิจชุมชน ส่วนประเด็นด้านต่าง ๆ ที่เหลือปรากฏผลกระทบระดับปานกลาง สรุปได้ว่าผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวทั้งทางด้านบวกและด้านลบมีค่าเฉลี่ยผลกระทบระดับปานกลาง ส่วนระดับความพึงพอใจของประโยชน์ด้านเศรษฐกิจที่ได้รับจากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประชากรมีระดับความพึงพอใจในระดับค่อนข้างมาก สำหรับผลการทดสอบความสัมพันธ์ของภูมิหลังประชากร ได้แก่ ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐาน รายได้จากการท่องเที่ยว อายุ และระดับการศึกษาที่มีต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวทั้งทางด้านบวกและลบ พบว่า ปัจจัยด้าน รายได้จากการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวทั้งทางด้านบวกและลบ และระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวเฉพาะทางด้านบวกเท่านั้น

จุฬารัตน์ ขาวคม
ลายมือชื่อนิติ

ดร.ชนันท์ เอ็มพันธุ์
ลายมือชื่อประธานกรรมการ

๒๖, ๓๐, ๒๕๔๘

Chutarat Khaokhom 2005: Economic Impacts of Tourism on Local People in Mu Ko Chang National Park, Trat Province. Master of Science (Parks and Recreation), Major Field: Parks and Recreation, Department of Conservation. Thesis Advisor: Assistant Professor Duchanee Empandhu, Ph.D. 153 pages.
ISBN 974-9845-70-6

The objectives of the research is to study local people' economic status, the amount , distribution and direct benefits and indirect benefits of economic impacts from tourism at Mu Ko Chang National Park in Trat Province on local people, and to study local people satisfaction towards economic benefit from tourism. Questionnaire was used to collect data from local people who receive tourism impacts at household level with total sample size of 192. The data was analyzed by descriptive statistics and hypothesis testing by the t - test and F - test method at .05 statistical level of significance.

Regarding the socio economic status of local people at Mu Ko Chang National Park, the study found that most about 58.3 percent were female, 53.6 percent were 31 -45 years old, 48.4 percent earned primary school, 61.5 percent unwanted to displace, 34.4 percent have own business or merchandize trading, and 50.5 percent earned tourism income ranging between 50,000 – 100,000 bath per year.

Level of economic impacts showed that the high positive impact were ranging from job and occupation, income distribution, investment, goods and service quality and change of productivity structure. High negative economic impact from tourism were change of land ownership to the outsiders, labor migration, cost of living, price of goods and lose of local economic efficiency. The rest are found in moderate economic impacts. Averagely, the economic impacts from tourism both positive and negative were in moderate levels. Satisfaction towards economic benefit found relatively high. The results from hypothesis test of the relationships between settlement period, tourism income, age and education level toward economic impacts from tourism found that income from tourism was statistically related to both positive and negative economic impacts while education level were statistically related to only positive economic impact.

Chutarat Khaokhom

Student's signature

Dr. Duchanee Empandhu

Thesis Advisor's signature

27 Oct, '05